

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ДІЛОВИМ ПАРТНЕРСТВОМ	
ЧЕРНИЧКО Т. В., КАЗИБРІД О.Р. РЕСУРСООФЕКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ РЕАГУВАННЯ	413
ЧЕРНИЧКО Т. В., ЧОРІЙ Ю. Ю. ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	416
ШЕРШУН Я.І., МАКСИМЕНКО Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	418
SHKYRTA IHOR, NEBOLA IVAN MODEL CALCULATIONS OF THE PHONON DISPERSION IN NON-EQUIDISTANT APPROXIMATION	420

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

БАБАЄВА О. А., МОВЧАН К.М. БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	422
БУДКЕВИЧ Г. Б., ТЮХ Ю. Ю. ВИНИКНЕННЯ, РОЗКВІТ І ЗАНЕПАД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР	424
ГАВРИШКО С. Г., МОРОЗ Ф. В., БУДКЕВИЧ Г. Б. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	426
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ВІТВИЦЬКИЙ О.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	428
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ПРУДНІК М.В. ЦИФРОВЕ КОЧІВНИЦТВО ЯК НОВИЙ ФОРМАТ МОБІЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ	430
ГОЛОВЧУК О. В., ПЛЕША М. С. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК ФОРМИ ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	433
ГОРВАТ О.І., РУБШІ М.А. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	435
ГРИЦЬКО В.В., КАМПОВ Н.С. СПЕЦИФІКА ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН В ТУРИЗМІ	437
ДАНЧЕВСЬКА І. Р. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	439
ЖЕРЕБАК О.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ МУЗЕЮ	441
ІЛЬТЬО Г.Ф., БИСЬМАК В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ	442
КАСИНЕЦЬ О.В., ОШКАЛО О. І. РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	444
ЛЕНДЕЛ І., БРОДОВИЧ Ю. Р. РЕКРЕАЦІЙНІ ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ЗАКАРПАТТЯ	446
ЛЕТА В.В., ГЛУХАНИЧ О.І. ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ: СУТНІСТЬ, КРИТЕРІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ	448
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ДЖУС М.А. ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ HR-ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	450
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ІЛЬНИЦЬКА Д.І. ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	452
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., МОРОЗ О., НАКОНЕЧНИЙ Ю. РОЗВИТОК АГРАРНОГО	454

РОЗДІЛ 4
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ,
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

УДК 373.3.091.26:796.012.57:796.323.2(043.2)

ГАВРИШКО С. Г.

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
доцент кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет,

МОРОЗ Ф. В.

старший викладач кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет,

БУДКЕВИЧ Г. Б.

доцент, старший викладач кафедри географії та суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ
БАСКЕТБОЛ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Баскетбол – одна з найулюбленіших у світі ігор. Її відносять до п'яти найпопулярніших спортивних ігор на всіх континентах. Грі баскетбол притаманні різноманітні переміщення природного характеру (різновиди бігу, стрибків та ходьби), а також рухів та рухових дій таких, як зупинки двома кроками, передачі в парах, повороти з м'ячем на місці, ловля м'яча, різноманітні кидки в кошик, ведення м'яча. Ці рухи застосовуються гравцями для здобуття перемоги у грі між двома командами.

Притаманна різноманітність рухів та рухових дій сприяє розвитку рухової функції здобувачів та покращенню функціональних можливостей організму. Також, різновиди гри у баскетбол 3 на 3 є поширеною формою активного відпочинку та дієвим засобом для самостійної рухової діяльності здобувачів.

В сучасних науково-методичних джерелах ряд авторів (Єрмоленко О.В., Єфімов О. А., Помещикова І. П., Олійник О.М., Малахова Ж.В.) детально описують техніку гри у класичний баскетбол. У цих виданнях представлені питання, що стосуються загальної організації роботи та методичні вказівки щодо вивчення елементів гри в баскетбол[1;2;3]. Але на нашу думку, потребують узагальнення основні засади використання засобів гри у баскетбол в процесі фізичного виховання здобувачів вищої освіти.

Завдання – виокремлення основних засад використання елементів баскетболу, як засобу фізичного виховання здобувачів вищої освіти.

Для забезпечення ефективності існуючих методик навчання елементам гри з баскетболу, важливо забезпечити відповідність змісту, прийомів і методів рівню підготовленості здобувачів ЗВО. В цей період в цілому завершений активний розвиток систем організму. Хоча кожен має свої індивідуальні анатомічні та функціональні можливості, які суттєво відрізняються. Разом з тим, у здобувачів вищої освіти наявні значні потенційні можливості для розвитку фізичних здібностей[4].

Важливо, у процесі оволодіння м'ячем, для швидкого і якісного навчання рухам керуватися загальними дидактичними принципами процесу навчання, а

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

саме: систематичності, послідовності, свідомості, активності, наочності, доступності, міцності засвоєння знань, умінь і навичок. При цьому широко використовувати специфічні принципи фізичного виховання, а саме: безперервність тренувального процесу, спрямованість на досягнення найвищих результатів, циклічність та систематичність тренувального процесу, взаємозв'язок та єдність особливостей структури змагальної діяльності зі змістом спеціальної підготовки, поступове підвищення та варіативність рівня фізичного навантаження, хвилеподібність навантажень[5].

Основними завданнями процесу формування вміння і навичок ефективного володіння баскетбольним м'ячем в процесі двохсторонньої гри – є оволодіння технічними елементами гри, виховання специфічних рухових здібностей та навчання спеціальними теоретичним відомостям. При цьому, здобувачі вивчають характеристику гри у баскетбол, основні правила гри та основи суддівства, елементи техніки гри, тактичні схеми взаємодії гравців у команді, розвивають фізичні здібності, що забезпечує досягнення значних успіхів у двохсторонніх іграх.

Результативність конкретного гравця у процесі гри в баскетбол безпосередньо залежить від рівня володіння м'ячем. Навчають технічним елементам володіння м'ячем у грі у нападі і різні види гри у захисті. До елементів гри у нападі відносять переміщення ходьбою, стрибками, бігом, передачі і ловлю м'яча, кидки у кошик, ведення м'яча, повороти на місці з м'ячем та зупинки. До технічних прийомів гри у захисті відносять техніку переміщень гравців у захисті та прийоми протидії гравцям.

В процесі закріпленні та удосконалені рухових вмінь та навичок з баскетболу у здобувачів використовують ігровий і змагальний методи проведення вправ та ігрових завдань, при яких наявна постійна зміна ігрової ситуації та можливість для багаторазового повторення вправ, в результаті чого створюються ефективні передумови для формування спеціальних вмінь і навичок роботи з м'ячем.

Таким чином, успішність виконання ігрових функцій гравців різного амплуа у грі баскетбол залежить від своєчасності та ефективності переміщень, вміння ведення м'яча, різноманітності передач м'яча та вправності ловлі, а також влучності кидків у баскетбольний кошик, тобто від рівня і якості володіння м'ячем.

В роботі нами окреслені основні засади використання елементів гри у баскетбол. При цьому, важливо враховувати фізичні можливості здобувачів та рівень їх фізичної підготовленості в процесі спеціалізації ігрових функцій гравців різного амплуа.

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Література:

1. Єрмоленко О.В. Методика проведення практичних і самостійних занять зі спортивних ігор: посібник / О.В. Єрмоленко, М.В. Єрмоленко. – Краматорськ : ДДМА, 2016. – 75 с.
2. Єфімов О. А., Помещикова І. П. Основи баскетболу: навчальний посібник. Харків : ХДАФК, 2012. 108 с.
3. Олійник О.М. Спортивні ігри в системі фізичної підготовки студентів / О.М. Олійник, Ж.В. Малахова // Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання: збірник наукових праць V Міжнародної науково-практичної конференції (17–18 квітня 2019 року) / за заг. ред. Ю.О. Долинного. – Краматорськ : ДДМА, 2019. – С. 142-149.
4. Пашенко Н.О., Помещикова І.П., Чуча Ю.І., Чуча Н.І., Ширяєва І.В. Теорія та методика обраного виду спорту для студентів 2 курсу спеціалізації баскетбол. Навчальний посібник. – Харків : ХДАФК, 2020. – 201 с.
5. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для ВНЗ фізичного виховання і спорту : в 2 т. / за ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т.1. – 392 с.; Т. 2. – 368 с.

УДК 338.48-044.922(043.2)

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М.,
кандидат економічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет
ВІТВИЦЬКИЙ О.М.,
аспірант,
Мукачівський державний університет

ТРАНСФОРМАЦІЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Актуальність дослідження трансформацій сфери туризму в Україні обумовлена її значним потенціалом як важливого сегмента економіки та можливістю швидкого відновлення через впровадження сучасних інноваційних технологій. Світовий досвід підтверджує, що структурні зміни у сфері туризму, реалізовані як на національному, так і регіональному рівнях, сприяють підвищенню конкурентоспроможності галузі, забезпеченню високої якості туристичних послуг, а також створенню комфортних і безпечних умов для мандрівників. Впровадження цифрових рішень, новітніх форм обслуговування та адаптація до глобальних тенденцій розвитку туризму виступають ключовими факторами стійкого зростання цієї сфери, що вимагає детального аналізу та дослідницького осмислення.

Сучасна модель трансформації туристично-рекреаційного сектора та його логістичних мереж є комплексним підходом до змін, спрямованим на покращення структури, управління та функціонування галузі. Вона ґрунтується на впровадженні інноваційних технологій, оптимізації ресурсів та адаптації до сучасних викликів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>